

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 16Csp/44/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316218628
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Fekete
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2019:1316218628.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III, v konaní pred sudkyňou Mgr. Ivanou Fekete, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, Mýtňa 48, Bratislava, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtňa 48, Bratislava, proti žalovanej: C. U., nar. XX.XX.XXXX, s pobytom R. XXX/XX, E., zastúpenej Združenie na ochranu práv občana - AVES, IČO: 50252151, so sídlom Jána Poničana 6115/9, Bratislava, o zaplatenie 960,81 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 16.11.2016 sa žalobca, ktorého súd pripustil do konania uznesením zo dňa 04.07.2017 na miesto pôvodného žalobcu - spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., IČO: 35 923 130 (ďalej len už ako „veriteľ“), domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 960,81 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne od 13.12.2013 do zaplatenia.

2. Žalobca svoj žalobný návrh odôvodnil tým, že dňa 01.09.2012 veriteľ a žalovaná uzatvorili zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanej pôžičku v sume 2 453,40 eura na kúpu spotrebného tovaru. Žalovaná mala pôžičku splácať v pravidelných 20tich mesačných splátkach po 122,67 eura, pričom žalovaná doposiaľ uhradila len sumu 1 464,03 eura, na základe čoho veriteľ dňa 27.11.2013 predžalobnou upomienkou vyzval žalovanú na úhradu všetkých splátok jednorázovo, pričom dlh žalovanej predstavoval sumu 960,81 eura.

3. Súd vo veci samej rozhodol v skrátrenom rozkaznom konaní vydaním platobného rozkazu č.k. 16Csp 44/2016-88 zo dňa 27.02.2017, proti ktorému podala žalovaná v zákonom ustanovenej lehote vecne odôvodnený odpor, na základe čoho súd uznesením zo dňa 14.03.2017 predmetný platobný rozkaz zrušil.

4. Žalovaná v odpore potvrdila, že s veriteľom uzatvorila úverovú zmluvu, pričom zdôraznila, že išlo o formulárovú predtlačенú typovú zmluvu, ktorá nezabezpečovala rovnosť a vyváženosť zmluvných strán a ktorej obsah nemohla zmeniť. Namietala, že v predmetnej zmluve absentujú povinné náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a to údaj o RPMN, o konečnej splatnosti, splátka istiny, úroku a podobne, na základe čoho podľa žalovanej bol poskytnutý úver/pôžička bezúročná a bez poplatkov a tým pádom je dlžná suma nesprávna. Žalovaná poukázala aj na nekalé obchodné praktiky veriteľa spočívajúce v tom, že veriteľ neinformoval žalovanú o dôsledkoch vyplývajúcich z jednotlivých ustanovení zmluvy a nekal s náležitou odbornou starostlivosťou, predmet zmluvy, údaje o splácaní

úveru, zmluvná odmena, sankcie a realizácia zabezpečenia neboli dohodnuté určite a zrozumiteľne. Žalovaná zdôraznila, že je v rozpore s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu niekoľkonásobne priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami, ak veriteľ využije jeho tieseň, neskúsenosť, ľahkomyselnosť, prípadne rozrušenie. V takom prípade je celá zmluva neplatná. Žalovaná odkázala na čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a niektoré rozhodnutia Ústavného súdu SR (napr. I. ÚS 26/94, III. ÚS 7/2008 a iné.).

5. Súd na prejednanie veci nariadil na deň 16.05.2019 pojednávanie, na ktorom zástupca žalovanej namietol premlčanie žalobcom uplatneného nároku a to s odkazom na § 103 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že posledná neuhradená splátka žalovanej, ktorá spôsobila splatnosť celej pôžičky, bola splatná dňa 20.10.2013, pričom splatnosť celého úveru sa odvíja práve od tohto dátumu, na základe čoho si žalobca mohol uplatniť nárok žalobou najskôr dňa 20.10.2013 do 20.10.2016, pričom žalobu podal až dňa 16.11.2016, teda po uplynutí premlčacej doby.

6. Súd na tomto pojednávaní podľa § 182 druhej vety Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) vyhlásil odkazovanie za skončené a vyhlásil tento rozsudok.

7. Súd vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a to: zmluvy o pôžičke zo dňa 01.09.2012, všeobecných obchodných podmienok, predžalobnej upomienky, prehľadu splátok a úhrad, zmluvy o postúpení pohľadávok, čím vykonal všetky stranami sporu označené a navrhnuté dôkazy, z ktorých následne vychádzal pri zistení doleuvedeného skutkového stavu.

8. Veriteľ ako právnická osoba - podnikateľ, podnikajúci v oblasti poskytovania úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom a žalovaná ako fyzická osoba - nepodnikateľ, uzatvorili dňa 01.09.2012 v písomnej forme zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX (ďalej len „zmluva o pôžičke“), na základe ktorej poskytli žalovanej peňažné prostriedky v sume 1 896,- eur za účelom kúpy tovaru (grilu na kurčatá), ktoré sa žalovaná zaviazala vrátiť v pravidelných 20tich mesačných splátkach po 122,67 eura spolu s úrokom, ktorý predstavoval sadzbu 35,93 % ročne s tým, že celkové náklady žalovanej v súvislosti s vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov predstavovali 557,40 eura, celkom splatená suma predstavovala 2 453,40 eura, priemerná ročná miera nákladov predstavovala výšku 35,93 % a termín konečnej splatnosti bol stanovený na 05/2014.

9. Veriteľ pri uzatváraní zmluvy o pôžičke zároveň skúmal majetkové pomery žalovanej, keďže zo zmluvy vyplývali údaje o zamestnávateľovi žalovanej, ako aj jej čistý mesačný príjem.

10. Žalovaná z titulu uzatvorenej zmluvy o pôžičke uhradila veriteľovi celkovo sumu 1 464,03 eura, pričom počnúc splátkou splatnou dňa 20.10.2013 sa dostala do omeškania, na základe čoho veriteľ predžalobnou upomienkou zo dňa 27.11.2013 vyzval žalovanú k jednorázovej úhrade všetkých splátok v celkovej sume 1 013,91 eura. Následne si veriteľ dňa 16.11.2016 uplatnil predmetnú dlžnú sumu žalobou na súde a dňa 22.02.2017 postúpil túto pohľadávku na žalobcu.

11. Podľa § 1 ods. 2 Občianskeho zákonníka Občiansky zákonník upravuje majetkové vzťahy fyzických a právnických osôb, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb, pokiaľ tieto občianskoprávne vzťahy neupravujú iné zákony.

12. Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone. Podľa § 491 ods. 1 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

13. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

14. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“) tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

16. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o viazanom spotrebiteľskom úvere je zmluva o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa dojednáva spotrebiteľský úver výhradne na financovanie zmluvy o kúpe konkrétneho tovaru alebo poskytnutí konkrétnej služby, pričom tieto dve zmluvy tvoria obchodný celok.

17. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

19. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

20. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

21. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Na základe zisteného skutkového stavu považoval súd za nesporné, že medzi veriteľom a žalovanou vznikol uzavretím zmluvy v písomnej forme dňa 01.09.2012 podľa § 488, 489 ods. 1 a 491 Občianskeho zákonníka občianskoprávny záväzkový vzťah, ktorý podľa svojho obsahu zahŕňal podstatné znaky zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na povahu zmluvných strán pri

uzatváraní tejto zmluvy, keďže veriteľ vystupoval ako dodávateľ podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a žalovaná ako spotrebiteľ podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, išlo podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa okrem toho aplikoval aj osobitný zákon č. 129/2010 Z.z. upravujúci zmluvy o spotrebiteľskom úvere účinný v čase jej uzatvorenia, keďže za spotrebiteľský úver sa podľa tohto zákona považuje dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov aj vo forme pôžičky, pričom konkrétne predmetná pôžička mala podľa § 15 ods. 1 tohto zákona charakter viazaného spotrebiteľského úveru.

23. Zmluva o pôžičke uzatvorená medzi veriteľom a žalovanou musí mať písomnú formu (§ 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.) a obsahovať, okrem všeobecných náležitostí (t.j. v tomto prípade všeobecných náležitostí zmluvy o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka), osobitné náležitosti vymedzené v § 9 ods. 2 tohto zákona a správne určenú RPMN, pretože nedostatok písomnej formy zmluvy, absencia niektorých osobitných náležitostí (konkrétne náležitosti uvedené pod písm. a) až k), r) a y) v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.), uvedenie nesprávnej RPMN v neprospech spotrebiteľa má podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. za následok taký právny stav, podľa ktorého sa veriteľom poskytnutý úver musí považovať za bezúročný a bezpoplatkový, z čoho vyplýva, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nebola uzatvorená v písomnej forme, neobsiahla niektorú z vyššie uvedených osobitných náležitostí alebo obsiahla nesprávnu RPMN v neprospech spotrebiteľa, veriteľ sa môže v súdnom konaní úspešne domáhať len vrátenia istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru.

24. V danom prípade uzatvorená zmluva o pôžičke mala písomnú formu a okrem náležitosti určenia výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., keď údaj o splátke nešpecifikoval koľko zo splátky žalovaná uhradza na istinu pôžičky a koľko na úroky, prípadne iné poplatky, obsahovala všetky všeobecné a osobitné náležitosti. Absenciou povinnosti členiť splátku pôžičky/úveru na istinu, úroky a iné poplatky sa vo svojej rozhodovacej činnosti Krajský súd v Bratislave zaoberal vo viacerých prípadoch, napr. v rozhodnutí sp. zn. 10Co/23/2017, v ktorom okrem iného uviedol, že „...nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť; jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je síce nepochybne potrebné vychádzať prvoradne z ich doslovného znenia, avšak v prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzii interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Podľa odvolacieho súdu účelom zákona o spotrebiteľských úveroch jednoznačne vyjadreného v dôvodovej správe bolo prebrať do právneho poriadku Slovenskej republiky Smernicu 2008/48/ES. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h), písm. i) Smernice 2008/48/ES zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradia, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru pre účely splatenia a v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou, právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. Z obsahu dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. nemožno vyvodiť, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. sprísnilo požiadavku zakotvenú v Smernici 2008/48/ES, pričom účel zákona vyjadrený v dôvodovej správe vo vzťahu k § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. neupravuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48/ES. Vychádzajúc z účelu a zmyslu § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. odvolací súd dospel k záveru, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej - ktorej anuitnej splátky, nakoľko pokiaľ § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne interpretovať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t. j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky. „„ Eurokonformná interpretácia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje teda dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, „„, čo napokon vyplýva aj z § 9 ods. 3, 5 zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorých túto informáciu môže získať kedykoľvek v priebehu trvania

zmluvy, bezplatne. Odvolacím súdom zvolená eurokonformná interpretácia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v plnej miere korešponduje s aktuálnou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017) ako najvyššej súdnej autority, ktorá plní nezastupiteľnú funkciu pri usmerňovaní (regulovaní) aplikačnej praxe súdov a odstraňovaní rôzneho výkladu zákonných ustanovení.“.

25. V prejednávanej veci nie je súd pri rozhodovaní uvedeným názorom odvolacieho súdu vo veci sp. zn. 10Co/23/2017, odkazujúcim na aktuálnu rozhodovacou činnosťou NS SR viazaný, avšak považoval za potrebné k tomu uviesť, že takýto záver je pri rozhodovacej činnosti všeobecného súdu neaplikovateľný z nasledovných dôvodov. Vzhľadom na ustálenú judikatúru Súdneho dvora EÚ, v spore medzi jednotlivcami, tzn. aj spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom, v zásade platí zákaz priameho účinku smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“). Priamy účinok Smernice je možný len v spore medzi jednotlivcami a štátom, kedy sa jednotlivec dovolá svojho práva vyplývajúceho zo Smernice priamo voči štátu (vec Marshall C-152/84 zo dňa 26.02.1986, Faccini Dori C-91/92 zo dňa 14.07.1994 alebo Seda Kúćúkdeveci C-555/07). V konkrétnom prípade však súd rozhodoval spor medzi jednotlivcami a preto nebolo možné Smernici priznať priamy účinok a do úvahy pripadal jej nepriamy účinok. Tzn., že súd musel skúmať, či vnútroštátny zákon č. 129/2010 Z.z. možno vykladať „eurokonformne“, s použitím výkladových metód uznaných vnútroštátnym právom (jazyková, systematická, logická, teleologická, historická a komparatívna,...) a pokúsiť sa dospieť k výsledku požadovaného Smernicou. Ak by súd pri výklade tohto zákonného ustanovenia priznal Smernici nepriamy účinok, došiel by k výkladu, ktorý by bol v rozpore s vnútroštátnym právom a doslova by zlomil vnútroštátne právo a nahradil ho Smernicou. Súd pri aplikácii a výklade vnútroštátnej normy nemôže narušiť princípy právneho štátu, hlavne princíp právnej istoty, teda stav, v ktorom môže každý môže očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou prax. V tomto prípade pred spomínaným rozhodnutím Súdneho dvora vo veci „Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Biróovej“, bolo množstvo súdnych rozhodnutí súdov oboch inštancií, ktoré toto zákonné ustanovenie vykladali tak, že splátka úveru musí obsahovať členenie na splátku istiny, úroku a iných poplatkov. Zmena nastala až potom, ako mnohé súdy, pod vplyvom uvedeného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ začali spomínané zákonné ustanovenie vykladať „eurokonformne“. Takýto „eurkonformný“ výklad je však v rozpore s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ, podľa ktorej nemožno vnútroštátne právo, aj keď je v rozpore so Smernicou, pretože nebola správne transponovaná, vykladať „eurokonformne“, teda nahradiť výslovné znenie vnútroštátneho zákona znením Smernice a dospieť tak výkladu vnútroštátneho práva, ktoré je contra legem. Potom takýto odklon od ustálenej súdnej praxe súdov prvej a druhej inštancie a Najvyššieho súdu SR, na ktoré následne mnohé nižšie súdy odkazovali, bol rozporný so zaužívanou rozhodovacou praxou Súdneho dvora EÚ a teda takýto výklad zákonného ustanovenia nemôže obstať. Súd nemôže pochybenie zákonodarcu nahradiť priamym, resp. nepriamym účinkom Smernice. Navyše, uvedené pochybenie zákonodarcu, ktorým nezabezpečil úplnú harmonizáciu Smernice, sledovalo v konečnom dôsledku len posilnenie postavenia spotrebiteľa a jeho zvýšenú ochranu. Aj podľa Občianskeho zákonníka platí (§ 54), že zmluvné podmienky uvedené v spotrebiteľských zmluvách sa nesmú odchýliť od zákona v neprospech spotrebiteľa, rovnako sa spotrebiteľ nemôže dopredu vzdať svojich práv, ktorému zákon priznáva a navyše, vždy v prípade pochybností o výklade zmluvy, súd musí použiť výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Súd dáva do pozornosti, že požiadavka o členení splátok úveru, aj keď vychádzajúca z nesprávnej transpozície Smernice, bola súčasťou zákona č. 129/2010 Z.z. od počiatku jeho účinnosti až do 31.08.2018, avšak mnoho subjektov poskytujúcich úvery, či už nebankovým alebo bankovým spôsobom, tieto požiadavky, ktorých jediným účelom bolo poskytnúť spotrebiteľom zvýšenú ochranu, nerešpektovali, porušovali tým zákon a pri uzatváraní a plnení zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere postupovali v rozpore so zákonom č. 129/2010 Z.z., a konali v neprospech spotrebiteľa. Takéto protiprávne konanie veriteľov z minulosti, sa v zmysle týchto najnovších rozhodnutí vyšších súdnych autorít Slovenskej republiky legitimizuje, práve použitím výkladu v rozpore s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ a princípmi obsiahnutými v § 54 Občianskeho zákonníka. Pointa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci „Home Credit c/a Biróová“ spočívala v upozornení na nesúlad Smernice s vnútroštátnym právom a nie v potrebe vykladať vnútroštátne právo contra legem. Spomínaný nesúlad bol novelizáciou zákona č. 129/2010 Z.z. s účinnosťou odo dňa 01.09.2018 odstránený, a tzn., že na zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorené od 01.09.2018 sa nebude požiadavka členenia splátok úveru na istinu, úroky a iné poplatky už vzťahovať. Na podporu týchto záverov súd poukazuje na rozhodnutie súdneho dvora EÚ vo veci „Adeneler, C-212/04“, ktorom sa konštatuje, že „...povinnosť vnútroštátneho sudcu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade

a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity, a nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem vnútroštátneho práva.“

26. Na základe uvedeného potom súd v predmetnej veci dospel k záveru, že uzatvorená zmluva o pôžičke medzi veriteľom a žalovanou zo dňa 01.09.2012 vyžadovala členenie splátok úveru na istinu, úroky a poplatky a nakoľko takúto náležitosť neobsahovala, bolo potrebné považovať veriteľom poskytnutý úver vo forme pôžičky za bezúročný a bezpoplatkov. To znamená, že žalobca sa mohol úspešne domôcť len rozdielu vo výške 431,97 euro, medzi poskytnutou pôžičkou v sume 1.896 euro a sumou, ktorú žalovaná uhradila splátkami spolu vo výške 1.464,03.

27. K právu veriteľa domáhať sa voči spotrebiteľovi jednorázového splatenia úveru súd uvádza, že okrem všeobecných podmienok podľa § 565 Občianskeho zákonníka, tzn. existencia dohody alebo rozhodnutia, ktoré na to veriteľa oprávňuje, musí byť splnená aj osobitná podmienka podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., tzn. podmienka konania veriteľa pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopností spotrebiteľa splácať úver, berúc do úvahy dobu poskytnutia úveru, výšku úveru, príjem spotrebiteľa a účel úveru. V danom prípade zo samotnej zmluvy o pôžičke vyplývalo, že veriteľ skúmal príjmy žalovanej a informácie ohľadom jej zamestnávateľa, na základe čoho bolo možné konštatovať, že veriteľ pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal s odbornou starostlivosťou, čím splnil túto zákonnú osobitnú podmienku pre využitie zmluvne dojednaného oprávnenia požadovať jednorázové splatenie úveru v prípade omeškania žalovanej s platením splátky.

28. Z prehľadu splátok bolo nesporne preukázané, že žalovaná sa so zaplatením splátky, splatnej dňa 20.10.2013 dostala do omeškania, na základe čoho veriteľ využil svoje zmluvne dojednané oprávnenie a požiadal žalovanú dňa 27.11.2013 o jednorázové zaplatenie celého zvyšku pôžičky (zosplatenie), čím sa stal zročný celý dlh, hoci sa mal plniť v splátkach. V danom prípade s odkazom na vyššie uvedené bezúročnosť a bezpoplatkovosť, suma 431,97 eura.

29. V prípade, že sa pre nesplatenie jednej splátky stane zročným (splatným) celý dlh, je otázka premičania upravená v § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všeobecná premičacia doba (§ 101 OZ) začne plynúť odo dňa zročnosti (splatnosti) nesplnenej splátky, tzn. splátky, ktorá vyvolala zročnosť (zosplatenie) celého dlhu. V tomto prípade bola nesplnená splátka, na základe ktorej veriteľ využil právo zosplatenia celého dlhu, dňa 20.10.2013 a preto premičacia doba pri žalobcom uplatnenom práve začala plynúť dňa 20.10.2013 a márne uplynula dňa 20.10.2016.

30. Preto odhliadnuc na závery uvedené v odsekoch 25. a 26. rozsudku a dôvodnosť žalovaného nároku z hľadiska jeho rozsahu (výšky nárokovanej sumy), súd zamietol žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu, keďže žalobca uplatnil svoje právo na zaplatenie nevrátenej zročnej časti poskytnutej pôžičky na súde žalobou až dňa 16.11.2016, tzn. po márnom uplynutí trojročnej premičacej určenej podľa § 101 Občianskeho zákonníka dňa 20.10.2016 (štvrtok) a žalovaná namietla v súdnom konaní premičanie nároku. Preto súd podľa § 100 tretej vety Občianskeho zákonníka nemohol žalobcovi priznať právo na vrátenie zročnej nesplnenej časti poskytnutej pôžičky (bezúročnej a bezpoplatkovej z iných dôvodov, tzn. len vo výške 431,97 eura) a žalobu v celom rozsahu zamietol.

31. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

32. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s princípom úspechu v konaní podľa § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanej ako plne úspešnej strane sporu priznal podľa § 262 ods. 1 C.s.p. nárok na náhradu trov konania, pričom o samotnej výške tohto nároku rozhodne súd podľa § 262 ods. 1 C.s.p. samostatným rozhodnutím, vydaným vyšším súdnym úradníkom, po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré môže strana sporu podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutie na súde, proti ktorému rozhodnutie smeruje (§ 355 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 362 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.